

Hørings svar

Inspiration til udvikling af skole- og dagtilbudsstrukturen

2. januar 2017

Vi er enige om den overordnede udvikling

Vi fra en bred del af skolebestyrelser, foreninger og udviklingsråd var den 15/12-16 samlet i Helle Hallen. Her holdt vi møde under titlen "Inspirationsmøde om udvikling af skole- og dagtilbudsstrukturen". Det resulterede i dette høringssvar, hvor vi ser fremtidens udvikling for området.

Bemærk, at vi i dette høringssvar kun forholder os til landdistrikterne og ikke Varde bys skoler og dagtilbud.

Billede fra den inspirerende konference om skoler og dagtilbud i Helle Hallen den 15. december.

Vi vil udvikle grundlaget for den lokale skole

Den nuværende struktur er af kommunen blevet kaldt den brændende platform, det er med henvisning til det faldende børnetal, kvaliteten og økonomien. I stedet for at symptombehandle branden med lukninger og nedskæringer, - så har vi set på **årsagen** med tanke for investering og udvikling.

Årtiers udsultning af landdistrikterne har på forskellige måder fået vores lokalsamfund til at smuldre. Hermed er grundlaget for vores lokale skoler og dagtilbud sat under pres. Nu er spørgsmålet fortsætter udviklingen sådan?

De seneste 2-3 år har der været stor bevågenhed på landdistrikternes ulige situation. Nationalt og lokalt arbejdes der bredt for at forbedre balancen imellem by og land. Samtidig har vi en eksponentiel teknologisk udvikling, der giver helt nye muligheder for os. Vi kan nævne mange eksempler, men her er blot nogle få:

- Udflytning af statslige arbejdspladser og regeringens fokus på landdistrikter
- Opblødning af planlovgivningen. Eksempel er bygninger ved kystnære områder
- Arbejdet for et landdistriktsfilter. Borgmesteren fremhæver i TV Syd, at det også gælder kommunalt <http://www.tvsyd.dk/nyheder/20-12-2016/1930/opbakning-til-landdistriktsfilter?autoplay=1#player>
- Den 4. industrirevolution, som med informationsteknologi ophæver afstanden mellem hjem og arbejde.

Der findes meget evidens for et paradigmeskifte, i måden der udøves landdistriktsudvikling. Årsagen til skolernes og dagtilbuddenes udfordringer og hermed landdistrikterne er ved at blive afhjulpen.

Byrådet skal lave en ny landdistriktsplan for kommunen

Udviklingen er således på vej til vores landdistrikter og her bør kommunen investerer. At symptom-behandle med lukning af skoler og dagtilbud i denne situation, vil være en fatal fejl for Varde kommune.

Den vision og kommuneplan vi har nu for landdistrikternes skæbne er ganske utilstrækkelig. For at understøtte udviklingen har vi brug for en ny langsigtet landdistriktsplan, der strækker sig 10 – 20 år frem i tiden. Jer byrådspolitikere skal sammen med borgerne udforme en vision, en strategi og et mål for hver enkelt by. Vi må gøre os klar, hvilken potentiale hver enkelt by har.

Det er borgernes virkelyst og engagement, der må afgøre en bys skæbne. Er viljen til stede, så skal der investeres og udvikles massivt. Er opbakningen væk, så må byen og skolen afvikles.

Det er klart, at denne plan skal være på plads inden byrådet træffer beslutninger om at lukke skoler og dagtilbud i landdistrikterne. **Derfor er der ingen landsbyskoler med tilhørende dagtilbud, der lukker i denne omgang.**

Det skal give arbejdsro. Vores byer og lokalsamfund skal have den fornødne tid og ressource til at udvikle sig positivt

Mulighederne er tilstede, men vi er stadig nybegyndere

Mange af vores byer er i en begyndende proces med byudviklingsplaner. Nogle har været i gang i flere år. Men for de fleste af vores landsbyer er byudvikling noget nyt at forholde sig til. Både borgerne og selv kommunens folk skal først til at lære det. Derfor er der stadig et kæmpe udviklingspotentiale i vores lokalsamfund i de kommende år.

Vi skal finde svaret på: "Hvad skal vi leve af i lokalsamfundene"?

De nuværende byudviklingsplaner består mest af forskønnelse, natur og kultur. En videre udvikling heraf er at arbejde mere målrettet med udviklings-ledelse, kompetencer, økonomi og erhverv, som vi har lært af fx Niels Bjørn <http://t-urban.dk/> og mange andre.

Et andet eksempel er fremtidsforskerne www.fremtidsforskning.dk, som er enige om, at landdistrikterne har en god fremtid for sig. Det kan læses i et temanummer af Futuriblerne: "Fremtidens Landsbyer 1" <http://artikelbibliotek.fremtidsforskning.dk/wp-content/uploads/Futuriblerne-nov-2016.5-7-2.pdf>. Der kommer også en 2'er. Bemærk, at nogle af artiklerne rækker ud over vores tankegang og må ses som inspiration.

Skolen og lokalsamfundet er hinandens forudsætning

Skoler og dagtilbud er til for børnenes skyld. Her er kvaliteten af skoler og dagtilbud vigtigere end hensynet til byens og lokalsamfundets boligpriser og attraktivitet. Samtidig er byen, lokalsamfundet og dets børn grundlaget for skolens eksistens. Den anden vej er skolen byens mødested og samlingspunkt. En ambassadør for nærdemokratiet og sammenhængskraften.

Det er tydeligt, at samarbejdet mellem skolen og byen er meget vigtig for fremtidens udvikling. Derfor skal det formaliseres, at kommunen, skolen, byens foreninger, udviklingsråd og erhvervsliv jævnligt mødes for at udvikle og informere om hinandens aktiviteter.

Mindst en gang årligt skal de enkelte interessenter rapporterer deres opnåede resultater og sætte mål for det kommende år. Her sættes nogle absolutte mindste mål for, hvornår kvaliteten er udfordret. På den måde opstår der ingen overraskelser. Det giver mulighed for, at der kan sættes tidligere ind ved problemer, opstå en større medansvarfølelse og forståelse imellem parterne. Det er win-win-situation.

Er kvaliteten dårlig, så lukker skolen og dagtilbuddet sig selv

I debatten om skoler og dagtilbud har kvalitet ofte været nævnt. Der er stillet spørgsmål ved om vores skoler og dagtilbud kan levere kvalitet i forhold til et lille elevantal?

Vi går ind for princippet om, at en skole og et dagtilbud lukker sig selv! Det sker når:

- **At** en væsentlig del af opbakningen fra skolens elever og forældre forsvinder.
- **At** der over en periode (2 år) ikke kan skaffes kvalificeret personalet.
- **At** kvaliteten over en periode (2 år) falder til et uacceptabelt fagligt niveau. Det uacceptable niveau er på forhånd aftalt mellem kommunen, skolen og byen ud fra undersøgelser af trivsel, brugertilfredshed og nationale test.
- **At** sygefraværet er væsentligt over det aftalte hos personalet og eleverne i en periode (2 år). Minus langtidssygemeldinger.

En skole og et dagtilbud kan således lukke pga. dårlig kvalitet og ikke pga. af et lavt elevantal. Men det er klart, at et lavt elevantal kan udfordre kvaliteten. Det må afklares lokalt, hvornår kvaliteten er udfordret.

Skolerne og dagtilbuddene skal udvikles.

Vi beholder de eksisterende skoler i landdistrikterne, men vi er klar til udvikle dem og strukturen til fremtidens behov. Derfor ser vi positivt på en række tiltag, der ud fra lokale forhold kan tilgodese kvalitet og økonomi. Her kan vi nævne:

Dagtilbud og grundskoler

- Børnebyer med grundskole til 6. klasse. En skole til 3. klasse er ikke en løsning.
- Sammenlægning af grundskole og børnehave med bygninger, ledelse og personale.
- Fællesledelse og skolebestyrelse til 1 hovedskole og 1 filial- eller afdeling skole, men ikke større end ledelsen er synlig.
- Rullende skolestart med mulighed for samlæsning i 0. – 2. klasse i en fast struktur. Det har man succes med i Starup skole
- Hvor der er en skole, skal fødekæden sikres med en børnehave og dagpleje / vuggestue

Overbygningsskoler

- Vi ser mulighederne i bedre læringsmiljø med større overbygningsskoler. Desværre er transporttid en stor udfordring. En løsning med ganske få overbygningsskoler er helt udelukket. Eventuelle sammenlægninger skal ske i overensstemmelse med lokalsamfundet.
- Profilskoler, der i højere grad synliggør deres arbejde og positionerer sig i samfundet.
- Specialklasser og overbygning bør være sammenhængende

General

- Nedrivning af overskydende bygninger og modernisering til fremtidens behov.
- Udveksling af personale med specielle fagkompetencer
- Kort transport og vente tid.
- Bliver der færre børn kunne der blive tale om en besparelse i den centrale ledelse
- Mere samarbejde med fri- og efterskoler
- Mulighed for "Frifolkeskoler". Folkeskoler med mere selvbestemmelse og inkorporering af friskoleånden.

Konklusion og anbefaling

Det vigtigste nu er starten på udviklingen af en ny langsigtet landdistriktsplan. Vi skal have klarlagt, hvilken fremtid Varde kommune tilsigter de enkelte byer og hermed skolerne. Altså en vision, en køreplan og konkrete mål for tiltag.

Byrådet inviterer snarest muligt alle borger, foreninger og råd til at arbejde med fremtidens udviklingspotentiale. For byer uden udviklingsplan er det første runde og for de øvede byer er det en fortsættelse af det igangværende arbejde. Vi må afsætte den fornødne tid, så vi kan afgøre, hvilke byer der skal udvikles eller afvikles.

Vi beholder de eksisterende skoler og dagtilbud i landdistrikterne. Og vi starter en udvikling af dem og strukturen. Med det nye samarbejde kan vi helt sikkert finde bedre løsninger på kvalitet og rationale. Det kan ske på tværs af både lokale og kommunale forhold.

Den åbne debat om strukturen for skoler og dagtilbud har mobiliseret en folkelig bevægelse, som vi sjældent ser. Det viser, hvor stor betydning lokalsamfundet og skolen har for vores borgere. Det betyder alt for at demokratiet og sammenhængskraften kan blomstre. Det skal vi arbejde videre med...

Det har givet os en større forståelse af landdistrikternes udfordringer. Og det åbner op for en tættere udviklingssamarbejde mellem borgerne, lokalsamfundet, skolen og kommunen.

Vi ved alle, at kommunens og borgernes investering i lokalsamfundet vil give Varde kommune et rigt udbytte.

Tak til byrådspolitikerne

Vi skal her takke byrådspolitikerne for den måde borgerne er blevet taget med på råd i denne sag. Vi ser, at I har gjort brug af det samarbejdende demokrati, for at finde løsninger, til at træffe en beslutning af høj kvalitet.

"Sådan blev den brændende platform til brændende kærlighed"!

PS: I fremtidsforskningen (www.fremtidsforskning.dk) siger man at: "Fremtider kan ikke beregnes. Fremtider kan kun vælges". Det betyder, at selvom statistikker og regnearkets logik peger nedad, så kan vi med kloge beslutninger og handlinger dreje udviklingen vores vej. Bemærk, at fremtider er i flertal, fordi den kan gå i alle retninger og vi bestemmer selv retningen! Spørgsmålet er nu, - hvor vil du hen?

Med venlig hilsen

De undertegnede
Borgere og Bestyrelsesmedlemmer
i
skoler, borgerforeninger, idrætsforeninger,
erhvervsforeninger og udviklingsråd.
Se vedhæftede liste.

Høringssvar: Inspiration til udvikling af skole- og dagtilbudsstrukturen

Organisation	V/ Formand	E-mail	Telefon
Agerbæk Borgerforening	Søren Ditlevsen	sd@svjportindustri.dk	
Agerbæk Erhvervsforening	Brian Bjerregaard	0501023@minkobmand.dk	
Agerbæk Byudvikling	Flemming Olsen	bofo4b@gmail.com	
Starups Sogns Borgerforening	Heidi Jørgensen	vestterp4@gmail.com	
Årre Borgerforening	Poul Verner Christensen	pvc@cdnet.dk	22965790
Årre Boldklub	Casper Larsen	cpmurer@hotmail.com	24659603
Nordenskov Fællesvirke	Jens Dicksen Jensen	kubel-jensen2010@hotmail.com	
Udviklingsrådet HHST	Heino Mølholm	molholm@bbsyd.dk	
Udviklingsrådet Helle Øst	Claus V. Jeppesen	claus@vestland.dk	20295955

Medunderskrivere fra mødet den 15. december 2016:

Inspiration til udvikling af strukturen for skoler og dagtilbud

Medunderskriver	E-mail	Telefon	Organisation
Vibeke Kortegaard	vibeke@starupfysioterapi.dk	26198141	Agerbæk - Starup Skolebestyrelse
Lis Larsen	larsen@hmnet.dk	20256078	Agerbæk Borgerforening
Kenneth Bjerre	kesb@varde.dk		Agerbæk/Starup Skole Skoleleder
Keld Jochumsen	jochumsen@bbsyd.dk	25622614	Horne Sogneforening
Doris B. Thomsen	brosolat81@gmail.com	42411013	Nordenskov Borgerforening
Thomas Jessen	thomas.jessen@hotmail.com	20940020	Nordenskov Borgerforening
Heidi Olesen	heidikolesen@hotmail.dk	28379285	Nordenskov Borgerforening
Bjarne Tarp	bjarne.tarp@bbsyd.dk	40641238	Nordenskov Skolebestyrelse
Troels Riknagel	troels.riknagel@gmail.com	51274749	Nordenskov Skolebestyrelse
Jytte Jensen	j.haahr.jensen@mail.tele.dk	24663867	Nordenskov Skolebestyrelse
Henrik Lauridsen	tang-lauridsen@hotmail.com	24426439	Sig/Thorstrup
Jette Larsen	jebila07@gmail.com	50939990	Sig/Thorstrup
Mogens Svarrer	svarrer@bbsyd.dk	20237803	Starup - Tofterup
Mikkel Ottosen	mot@simens.com	26193693	Starup - Tofterup Borgerforening
Ingrid Sand Simonsen	iss@hjortkaer.dk		Udviklingsrådet Helle Øst
Jørgen Pedersen	jspedersenaarre@mail.dk	29676556	Udviklingsrådet Helle Øst
Ulla Sundvang	ulla.sundvang@gmail.com	22569970	Udviklingsrådet Helle Øst
Lars Bo	l.bo@newmail.dk	21257553	Udviklingsrådet Helle Øst
Claus Jeppesen	claus@vestland.dk	20295955	Udviklingsrådet Helle Øst
Anton Nielsen	antonpedernielsen@hotmail.com	21797978	Udviklingsrådet HHST
Karl Chr. Jensen	karl@yderikvej.dk	40458520	Udviklingsrådet HHST
Heino Mølholm	molholm@bbsyd.dk		Udviklingsrådet HHST
Anne-Lis Brodersen	raskbrodersen@gmail.com	24483212	Udviklingsrådet HHST
Finn Christensen	fhc@mail.tele.dk	30625558	Vestre Øse
Casper Larsen	cpmurer@hotmail.com	24659603	Årre Boldklub
P. V. Christensen	pvc@cdnet.dk	22965790	Årre Borgerforening